

Безъ да се спирамъ на дълго върху изкуството на женитѣ поетеси отъ новото време, като Ада Негри, Елисавета Романска (Ка менъ Силва), екзотичната поетеса графиня Наай — внучка на Софроний Враченски, Селма Лагерльофъ, взела Нобелова премия за литература, както и женитѣ художнички, като Мария Бош-кирцева, Екатерина Клаинъ, Анна Бобергъ, Сесилия Пфафъ, Джеси Кингъ и др., както и у насъ Елисавета Консулова и Руска Маринова, стоящи наравно съ мъжетѣ по своето изкуство; — азъ ще повторя пакъ, че ако въ миналото жената не се е проявила, като творецъ въ голѣмъ мащабъ, то е защото е нѣмала условия за това като е била спъвана отъ редъ фактори.

Една голѣма артистка отъ Анверската опера, името ѝ нѣма да кажа, съ въздишка често ни казваше: „Вие завиждате на моята слава и известностъ, но не можете дори да подозирате колко скъпо ми коства тя. Вие не знаете на какви унижения е бивало подлагано моето женско достоинство отъ разни директори и журналисти, когато се е касало до моето „да бжда или не на сцената!“

Много е умѣтна забележката на М. Анжело къмъ възсърдѣлия се Рафаелъ: „Слушай, азъ познавамъ въ Франция единъ човѣкъ (думата е за Андреа делъ Сарто), който, ако бѣше тукъ на твоето мѣсто, щѣше да те накара да се поизпотишъ“!

Ето какъ голѣмитѣ артисти сами признаватъ, че условията сж, които имъ даватъ възможностъ да се проявяватъ нашироко и, че безъ тѣхъ гениятъ може да заглъхне.

Преди войнитѣ, когато у насъ за пръвъ пѣтъ въведоха въ педагогическитѣ девически гимназии цигулката, като задължителенъ предметъ, много бащи дръпнаха дъщеритѣ си отъ училище. Днесъ това се вижда странно. Тогава бацитѣ намираха неприлично едно момиче да свири на цигулка. И това не е отдавна.

Старитѣ, коато че ли, се придържаха отъ народната, мъдростъ, която пѣе: